Hadis ve Hadiselerin Diliyle

ORUÇ

İÇİNDEKİLER

Orucun Kazandırdıkları

Orucun Önemi

Oruçlunun Davranışları

Orucun Önemi

Şaban Ayı ve Oruç

Ramazan Ayı ve Oruç

Oruç Melek ve Şeytan

Seferde Oruç

Oruç ve Dua

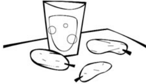
Ramazan Bayramı

Oruç Türleri

h

Orucun Kazandırdıkları

DİLEDİĞİM GİBİ

Allah Resûlü bir gün ashabına:

– Âdemoğlunun her (iyi) davranışına kat kat karşılık verilir. İyilikler en az on misliyle yazılır, bu yedi yüz misline kadar çıkar. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Oruç, bu kuralın dışındadır. Çünkü o sadece benim içindir, ben de onu dilediğim gibi ödüllendireceğim. Kulum benim için istek ve arzularını, yiyeceğini terk etti." dedi ve devam etti:

– Oruçlu için iki sevinç vardır. Biri, orucu açtığı zamanki sevincidir; diğeri de Rabbine kavuştuğu zamanki sevincidir. Oruçlunun ağzından çıkan koku, Allah indinde misk kokusundan daha hoştur.

ÇOCUKLAR İYİLEŞİRSE

Resûlûllahın torunları Hasan ve Hüseyin hastalanmışlardı. Babaları Hazreti Ali ve anneleri Hazreti Fatıma, Allah'a şöyle bir adakta bulundular: "Çocuklarımız iyileşirse üç gün oruç tutalım."

Çok geçmeden hastalar şifaya kavuştu ve baba da anne de oruçlarına başladılar. Birinci gün sahura kalkıp oruca niyet ettiler, günü oruçlu geçirip akşama iftarlıklarını hazırladılar. Akşam olup da tam iftar edecekleri sırada, bir fakir gelip:

– Allah için bana bir yiyecek verin. Açım, dedi. Onlar da yemeye hazırlandıkları yemeklerinin tamamını o fakire verdiler. Kendileri su ile iftar ettiler. Evde gece yiyecekleri başka bir şey de yoktu. İf-

tarda bir şey yemedikleri gibi, sahura da kalkmadan ikinci gün oruçlarına devam ettiler. Akşam olunca bu sefer de bir yetim gelip:

– Allah için bir şey verin, dedi. Onlar da yine ağızlarına bir lokma bile almadan iftar sofralarındaki yemeğin tamamını o yetime verip, su ile iftar ettiler.

İftarsız, sahursuz üçüncü gün de oruçlarına devam ediyorlardı. Üçüncü günün iftar vakti gelmişti. Kapılarını bu sefer de bir esir çaldı. O da aç olduğunu söyleyip onlardan bir miktar yiyecek istedi. Hazreti Ali ve Hazreti Fatıma, bu sefer de yiyeceklerinin tamamını o esire verdiler. İftarlarını yine su ile açmışlardı, ama adadıkları oruçları da bitmişti artık.

Onların yokluk içinde yaptıkları bu cömertlik ve başkalarını kendilerine tercih etmeleri Cenâb-ı Hakk'ın çok hoşuna gitmişti. Haklarında "Onlar kendi canlarının çekmesine rağmen, yemeği fakire, yetime ve esire yedirirler." mealindeki İnsan sûresinin 8. âyetini göndererek, onlardan razı olduğunu bildirdi. [2]

EN İYİ BİNEK

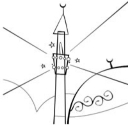
Seyyid Burhaneddin Hazretleri, nefsinin istek ve arzularına uymamaya çok gayret ederdi. Az bir yiyecekle iftar eder, on iki günde bir yemek yerdi. Bir gün seher vakti gaipten, "Bugünden sonra nefsini zorlamayı bırak." diyen bir ses geldi. Bunun üzerine Seyyid Burhaneddin, "Resûlûllahı bütün insanlara gönderen Allah'a yemin ederim ki olgunluğa ermeden bırakmam." dedi ve Allah'tan ne istemişse hepsine kavuştu.

Bir gün ziyaretine gelen dostlarına şöyle söylemişti:

– Eğer Allah Teâlâ'ya yeteri kadar kulluk yapamıyorsanız, en azından oruç tutun. Karnınızı aç bı-

rakmaya önem verin. Çünkü oruç tutmaktan daha iyi bir ibadet yoktur. Peygamber ve velilerin kalplerinden hikmet pınarları, açlık ve oruç bereketi ile fışkırmıştır. İnsanı Allah'a ulaştıracak, oruçtan daha iyi bir binek yoktur. [3]

Orucun Önemi

DENGİ YOK

Ebû Umâme adında bir sahabi, Resûlûllah Efendimize dedi ki:

– Bana öyle bir amel tavsiye et ki Allah Teâlâ beni onunla mükâfatlandırsın. Efendimiz şöyle buyurdu:

– Sana orucu tavsiye ederim, zira onun bir dengi, benzeri yoktur. [4]

İYİLİK KAPILARI

Muaz bin Cebel bir yolculukta Resûlûllahla yan yana yürüyordu. Bu birlikteliği fırsat bilerek Efendimize şöyle dedi:

– Ey Allah'ın Resûlü! Beni cehennemden uzaklaştıracak ve cennete yaklaştıracak bir amel söyler misin?

– Önemli bir şey sordun. Bu, Allah'ın kolaylık nasip ettiği kimseye kolaydır. Allah'a ibadet eder, O'na hiçbir şeyi ortak koşmazsın, namaz kılarsın, zekât verirsin, Ramazan orucunu tutarsın, Beytullah'ı haccedersin, buyurdu ve devamla:

– Sana iyilik kapılarını göstereyim mi, dedi. Muaz:

– Evet, ey Allah'ın Resûlü, deyince Efendimiz:

– Oruç (cehenneme) perdedir; sadaka hataları yok eder, tıpkı suyun ateşi yok etmesi gibi. Kişinin geceleyin kıldığı namaz iyilerin işaretidir, buyurdu. Sonra şu âyeti okudu: "Onlar ibadet etmek için gece vakti yataklarından kalkar, Rabblerinin azabından korkarak ve rahmetini ümit ederek O'na dua ederler. Kendilerine rızk olarak verdiğimiz şeyden de Allah yolunda harcarlar." (Secde sûresi, 16. âyet) Sonra sordu:

– Bu dinin başını, direğini ve zirvesini sana haber vereyim mi?

– Evet, ey Allah'ın Resûlü!

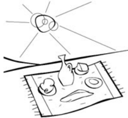
– Bu dinin başı İslâm'dır, direği namazdır, zirvesi cihattır! Sana bütün bunları tamamlayan esası haber vereyim mi?

– Evet, ey Allah'ın Resûlü!

– Şuna sahip ol, dedi ve eliyle Muaz'ın dilini işaret etti. Muaz tekrar sordu:

– Ey Allah'ın Resûlü! Biz konuştuklarımızdan sorumlu olacak mıyız?

– Ey Muaz! İnsanları yüzlerinin veya burunlarının üstüne ateşe atan, dilleriyle kazandıklarından başka bir şey midir? [5]

BU SICAK GÜNDE

Bir gün Haccac ve adamları, Mekke ile Medine arasında yolculuk yaparken bir suyun başında mola verdiler. Sofra kurulunca Haccac:

– Etrafa bakın. Fakir birisi varsa getirin. Yemeği beraber yiyelim, dedi. Hizmetçiler o yakınlarda üzerinde eski bir hırka olan ve yere uzanmış uyuyan birini gördüler. Onu uyandırıp:

– Seni Haccac çağırıyor, dediler ve adamı Haccac'ın yanına götürdüler. Haccac ona:

– Buyur yemek yiyelim, dedi. Adam:

– Yemem, diyerek Haccac'ın teklifini reddetti. Bu cevaba şaşıran Haccac, adama niçin yemediğini

sorunca adam:

– Senin sofrandan daha iyi bir yere çağırdılar, dedi. Haccac şaşkınlıkla:

– Nereye çağırdılar, deyince adam:

– Allah'ın misafirliğine çağırdılar. Oruç tutuyorum, dedi. Haccac:

– Böyle sıcak bir günde oruç mu tutuyorsun, deyince adam şöyle cevap verdi:

– Evet. Bu sıcak günde oruç tutuyorum ki kıyamet gününün sıcaklığından kurtulayım.

REYYÂN KAPISI

Bir gün Resûlûllah buyurdu ki:

– Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır. Oradan sadece oruçlular girer. Oruçlular girdiler mi o kapı kapanır, artık kimse oradan giremez. [7]

ATEŞLE ARASINA

Allah Resûlü buyurdu ki:

– Kim Allah yolunda bir gün oruç tutsa, Allah onunla ateş arasına, genişliği gök ile yeryüzü arasını tutan bir hendek yaratır. Her şeyin bir zekâtı (temizlenme vasıtası) vardır, cesedin zekâtı da oruçtur. Oruç, sabrın yarısıdır. Sabır ise imanın yarısıdır. [8]

BİR GÜNÜNÜ BİLE

Nebiler Nebisi bir gün şöyle buyurdu:

– Bir kimse hiçbir özrü ve hastalığı olmadığı halde Ramazanın bir gününü bile oruçsuz geçirse, Ramazan dışında bütün ömrünce oruç tutsa yine tutmadığı o orucun yerini tutmaz. [9]

Oruçlunun Davranışları

YERİNE BİR GÜN

Bir gün Hazreti Aişe ve Hazreti Hafsa oruçlu iken kendilerine yiyecek hediye edildi. Ondan yediler. Bu sırada Resûlûllah (sallallahu aleyhi vesellem) geldi. Hazreti Hafsa:

– Ey Allah'ın Resûlü, Aişe ve ben nafile oruca niyet etmiştik. Bize bir yemek hediye edildi. Biz de ondan yedik, dedi. Bunun üzerine Efendimiz:

– Bu günün yerine bir başka gün kaza orucu tutun, buyurdu. [10]

ONLAR ORUÇ TUTMADILAR

Peygamber Efendimiz bir gün Müslümanlara oruç tutmalarını emrederek:

– Ben izin vermeden kimse orucunu açmasın, buyurdu.

Akşama yakın bir zaman açlık ve susuzluktan bitkin düşen iki kadın, Efendimize birisini gönderdiler. Adam Allah Resûlünün yanına gelerek:

– Ya Resûlûllah! İki hanım oruç tuttu ve yoruldular. Size gelmeye utanıyorlar. İzin verirseniz iftar etsinler, dedi. Peygamberimiz izin vermedi. Adam iki defa daha geldi. Sonunda Efendiler Efendisi:

– Onlar oruç tutmadılar. Bütün gün insanların

etini yiyenler, nasıl oruçlu olurlar? Git onlara söyle: "Oruç tuttularsa, istifra etsinler bakalım." buyurdu.

Adamcağız gitti ve kadınlara gerekeni söyledi. Onlar da denileni yaptılar ve bazı şeyler kustular. Adam Efendimizin yanına dönerek olanları anlattı. Bunun üzerine Peygamberimiz:

– Bu iki kadın, Allah'ın kendilerine helâl yaptığı şeylerden uzaklaşarak oruç tuttular. Allah'ın kendilerine helâl kıldığıyla da iftar ettiler. Ancak bir arada oturarak onu bunu çekiştirdiler, dedi. [11]

BEN ORUÇLUYUM

Peygamberimiz bir gün şöyle buyurdu:

– Kim yalanı ve onunla iş yapmayı terk etmezse, Allah'ın o kimsenin yemesini ve içmesini bırakmasına ihtiyacı yoktur. Hiçbiriniz, oruçlu olduğu gün çirkin söz söylemesin ve kimse ile çekişmesin. Eğer biri kendisine söver veya çatarsa ona, "Ben oruçluyum!" desin. [12]

SÜRME ÇEKİYORUM

Bir gün bir adam Peygamber Efendimizi ziyarete geldi ve sohbet sırasında ona:

– Ey Allah'ın Resûlü, gözüm ağrıyor, oruçlu olduğum hâlde sürme çekiyorum. Bu, orucumu bozar mı, diye sordu. Allah Resûlü şöyle cevap verdi:

– Hayır (bozmaz). [13]

DOĞRU SÖYLEMİŞ

Bir keresinde Ebu'd-Derdâ, Ma'dan'a, Resûlûllah Efendimizin istifra edince orucunu açtığını söylemişti. Ma'dan da bir gün bu durumu Peygamberimizin hizmetçisi Sevbân'a sordu. O da şöyle söyledi:

– Ebu'd-Derdâ doğru söylemiş, o zaman abdest suyunu ben döktüm. [14]

ALLAH YEDİRMİŞTİR

Resûlûllah buyurdu ki:

– Kim oruçlu olduğu hâlde unutur ve yerse veya içerse orucunu tamamlasın. Çünkü ona Allah yedirip içirmiştir. [15]

UNUTARAK

Bir adam Hazreti Ebû Hüreyre'ye geldi ve:

– Oruç tutmak niyetiyle sabahleyin kalktım. Fakat oruçlu olduğumu unutarak yedim içtim. Ne dersiniz, orucum bozuldu mu, dedi. Ebû Hüreyre:

– Hayır, hiç bir zararı yoktur, diye cevap verince adam:

– Sonra birisinin yanına gitmiştim, orada da unutarak getirilen yemeği yedim, dedi. Ebû Hüreyre yine:

– Olsun, orucun bozulmaz, dedi. Adam tekrar:

– Daha sonra bir başka arkadaşın yanına gitmiştim. Yine oruçlu olduğumu unuttum ve bir şey-

ler yedim, içtim, dedi. Bu defa Ebû Hüreyre:

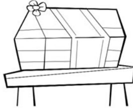
– Anlaşılan sen oruç tutma alışkanlığı olmayan birisin, dedi. [16]

ONUN SEVABI KADAR

Bir gün Efendimiz şöyle buyurdu:

– Kim bir oruçluya iftar ettirirse, kendisine onun sevabı kadar sevap yazılır. Üstelik bu sebeple oruçlunun sevabından hiçbir eksilme olmaz. [17]

ANNEMİN YERİNE

Bir kadın Efendimize gelerek:

– Annem vefat etti, üzerinde de adak orucu borcu var, onun orucuna bedel oruç tutabilir miyim, dedi. Allah Resûlü:

– Annenin üzerinde borç olsaydı da sen ödeyiverseydin, bu borç onun yerine ödenmiş olur muydu, diye sordu. Kadın:

– Evet, deyince, Peygamberimiz şöyle buyurdu:

– Öyleyse annenin yerine oruç tut! [18]

Recep Ayı ve Oruç

BAZI YILLAR

Bir gün Abbâd büyük âlimlerden Said'e Recep ayındaki orucu sordu. O da şöyle cevap verdi:

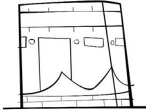
– Sahabeden İbni Abbas'ı dinledim, demişti ki: "Resûlûllah, Recep ayında bazı yıllarda öyle oruç tutardı ki biz, 'Galiba hiç yemeyecek, ayın her gününde oruç tutacak.' derdik. Bazı yıllarda da öyle yerdi ki biz, 'Galiba bu ay hiç tutmayacak.' derdik." [19]

RIZA DELİLİ

Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

– Bir kimse Recep'in ilk günü oruç tutarsa, Allah Teâlâ onun bu orucunu yetmiş yıllık günahına kefaret eder. On beş gün oruç tutarsa, Yüce Allah kıyamet gününde onun hesabını kolay görür. Recep ayında otuz gün oruç tutana, Allah Teâlâ rıza, hoşnutluk beratı ve delili verir. Onu azaptan korur. [20]

REGAİP GECESİ

Bir gün, Peygamber Efendimiz, ashabına Recep ayının üstünlüklerini anlattı ve şöyle buyurdu:

– Bir kimse Recep ayında oruç tutarsa, Yüce Allah ona üç türlü ikramda bulunur. Geçmiş günahlarını bağışlar. Ondan sonraki hayatında onu korur. Kıyamette, mahşer yerinde susuzluk çekmez.

Orada bulunanlardan yaşlı biri ayağa kalktı ve:

– Ey Allah'ın Resûlü, ben ayın hepsini oruçlu geçirmeye güç yetiremem, dedi. Bunun üzerine Efendimiz şöyle buyurdu:

– Sen Recep ayının birinci, on beşinci ve son gününü oruçlu geçir. Böylece hepsini tutma sevabına

erersin. Çünkü sevaplar on katı yazılır. Ancak Recebin ilk Cuma gecesinden habersiz olma. Melekler o geceye Regaip, demişlerdir. Regaip'te gecenin üçte biri geçtikten sonra göklerde ve yerlerdeki bütün melekler Kâbe ve etrafında toplanırlar. Yüce Allah onlara: "Ey meleklerim, dilediğinizi benden isteyiniz." buyurur. Onlar da: "Ey Rabbimiz, isteğimiz, Recep ayında oruç tutanları bağışlamandır." derler. Allah da: "Ben Recep ayında oruç tutanları affettim." buyurur. [21]

27. GÜN

Resûlûllah Efendimiz buyurdu ki:

– Bir kimse mübarek Recep ayının yirmi yedinci günü oruç tutsa, Allah Teâlâ o kimseye altmış ay oruç tutmuş gibi sevap yazar. [22]

GÖKLERE YOLCULUK

Nebiler Nebisinin peygamberliğinin ilk yıllarıydı. İnsanları bıkmadan usanmadan İslâmiyet'e davet etmiş, ama çok az kişi O'na inanmıştı. Hem kendisine hem de O'na inananlara kâfirlerin büyük baskısı vardı. Bu durum Onu çok üzüyordu. Bütün bunların üstüne Efendimizin amcası Ebu Talip ve biricik eşi ve en büyük desteği Hazreti Hatice, birbirine yakın zamanlarda vefat etmişti. Allah Resûlü çok üzgündü.

Günler bu şekilde ilerlerken Recep ayının yirmi yedinci gecesi Mekke'ye, vahiy meleği Cebrail Aleyhisselâm indi. Peygamberimizin göğsünü yardı ve kalbini çıkardı. Kalbinin içini "zemzem suyu" ile yı-

kadıktan sonra, içi hikmet ve imanla dolu altın bir tas getirip Peygamberimizin kalbinin içine boşalttı ve sonra göğsünü kapattı.

Olağanüstü olaylar böylece başlamış oldu. Yatsıdan sonra, Peygamberimizin binmesi için, katırdan küçük, merkepten büyük olan, beyaz, uzun, Burak adında bir binek getirildi. Bineğin gemi vurulmuş ve eyerlenmişti. Ona Burak isminin verilişi, hızlı gidişi ve şimşeği andırışından dolayı idi. Peygamberimiz Burak'ın üzerine bindi ve Cebrail ile birlikte Kudüs şehrindeki kutsal mescit, Mescid-i Aksa'ya, doğru yollandılar. Bir müddet gittikten sonra, Cebrail, Peygamberimize:

– İn de, namaz kıl, dedi.

Efendimiz, Burak'tan indi ve orada namaz kıldı.

Cebrail:

– Sen nerede namaz kıldın, biliyor musun, dedi. Yüce Allah'ın Musa Aleyhisselâm'la konuştuğu yerde!

Daha sora Peygamberimiz, Mescid-i Aksa'ya girdi. İçlerinde İbrahim, Musa ve İsa'nın da bulunduğu bazı peygamberler orada Peygamberimiz için toplanmış bulunuyorlardı. Peygamberimiz onlara imam oldu ve orada iki rekât namaz kıldırdı.

Sonra Cebrail, Peygamberimizi Mescid-i Aksa'da bir kayanın üzerine çıkardı.

Peygamberimiz orada tabanı kayanın üzerinde, tepesi gökte, meleklerin inip çıktıkları, bakanların ondan daha güzel bir şey görmedikleri bir Mirac'ın (asansöre benzer bir şey) kurulu olduğunu gördü. Bununla ilgili Peygamberimiz buyurmuştur ki:

– Mescid-i Aksa'dan ayrıldıktan sonra, Mirac'a götürüldüm. Ben, şimdiye kadar, ondan daha güzel bir şey görmedim. İnsanların ruhları, göklere onun üzerinde çıkarılır. Arkadaşım Cebrail beni kanadının üstüne koydu ve ona yükseltti. Gök kapılarından, Hafaza diye anılan kapıya kadar çıkardı.

Efendimiz birinci kat gökte Hazreti Âdem, ikincide İsa ve Yahya, üçüncüde Yusuf, dördüncüde İdris, beşincide Harun, altıncıda Musa, yedinci gökte ise İbrahim Peygamberle karşılaştı. Daha sonra Cebrail, Peygamberimiz'i yedinci kat göğün üzerinde bulunan ve Allah'tan başkasınca bilinmeyen yerlere yükseltti.

Bu sırada Peygamberimiz, Yüce Rabbinin:

– Korkma ya Muhammed, yaklaş, buyruğunu işitmeye başladı.

Ve sonunda Peygamber Efendimiz, hiçbir kimsenin hiçbir zaman erişememiş olduğu "yakınlık derecesine" erişti. Arada hiçbir perde olmadan Rabbiyle görüştü. Yüce Allah, bu gecede Peygamberimize bildirmek istediğini, istediği gibi bildirdi.

Peygamberimize Mirac görüşmesinde; elli vakit

namaz sevabına denk beş vakit namaz ve Bakara suresinin son ayetleri verildi. Ve Peygamberimize inananlardan olup, Allah'ın yanında başka bir ilah tanımayanların, insanı cehenneme sürükleyen büyük ve tehlikeli günahları bağışlandı.

Nebiler Nebisinin göklere olan bu yolculuğu bir gece içinde, yatsı namazı ile sabah namazı arasında gerçekleşmişti. [23]

BU GECENİN İÇİNDE Mİ?

Peygamber Efendimizin akrabaları Mirac gecesi O'nu göremeyince aramaya çıkmışlardı. Hatta amcası Abbas, bir tepeden yüksek sesle:

– Muhammed! Muhammed, diye bağırdı.

– Allah Resûlü:

– Buyur, dedi. Amcası:

– Ey kardeşimin oğlu! Sen bizi geceden beri zahmete soktun! Nerede idin, dedi. Resûlûllah:

– Mescid-i Aksa'ya gittim, diye cevap verdi. Abbas:

– Bu gecenin içinde mi, deyince Efendimiz:

– Evet. Bu gecenin içinde gidip geldim, dedi.

Bunun üzerine amcası:

– Herhâlde, senin başına ancak iyilik gelmiş olmalıdır, dedi. O zaman Allah Resûlü:

– Benim başıma iyilikten başka bir şey gelmemiştir, buyurdu. [24]

BUNDA ŞAŞILACAK NE VAR?

Peygamberimiz Mirac yolculuğunu Mekke'de yaşayanlara haber vermek üzere, ayağa kalkınca, amcası Ebu Talib'in kızı Ümmü Hani, Peygamberimizin elbisesinin ucundan tutup:

– Ey amcamın oğlu! Ey Allah'ın Peygamberi! Sana yemin veriyorum. Bunu halka söyleme! Onlar seni yalanlarlar, üzerler, dedi. Allah Resûlü:

– Vallahi, ben bunu onlara söyleyeceğim, buyurdu.

Peygamberimiz Kâbe'nin "Hicr" diye anılan yerinde ayakta durarak, Mekkeli müşriklere olayı anlatınca, hepsi de çok şaşırdı:

– Biz şimdiye kadar bunun gibisini hiç işitmedik! Bu, şaşılacak, inanılmayacak şey! Vallahi, deve Mekke'den Şam'a gidişte bir ayda, dönüşte de bir ayda sürülüp götürülür! Muhammed bir tek gecenin içinde oraya gider de, Mekke'ye dönebilir mi? Biz Mescid-i Aksa'ya, devemizin böğürlerine vura vura bir ayda varırız. O, oraya bir tek gecenin içinde gitmiş ha? Ey Muhammed! Buna delilin nedir, dediler ve Peygamberimizi yalanladılar.

Sonra da hemen, Peygamberimize ilk inanan, yakın arkadaşı, saygın insan Hazreti Ebu Bekir'in yanına vardılar. Ona dediler ki:

– Ey Ebu Bekir! Senin sahibin hakkındaki şeyden haberin var mı? O, güya, bu gece Mescid-i Aksa'ya varmış! Orada namaz kılmış! Sonra da Mekke'ye dönmüş!

Bunun üzerine Hazreti Ebu Bekir:

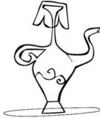
– Siz onun hakkında yalan söylüyorsunuz, dedi. Mekkeliler de:

– Hayır! Kendisi halka böyle söyledi, dediler. O zaman Ebu Bekir:

– Allah'a yemin olsun, eğer o bunu söyledi ise, kesinlikle, doğrudur, dedi. Müşrikler:

– Sen onu doğruluyor, kendisinin bir gecede Mescid-i Aksa'ya gidip sabahtan önce Mekke'ye geldiğine inanıyor musun, diye sorunca Hazreti Ebu Bekir onlara şöyle dedi:

– Evet! Bunda şaşılacak ne var? Vallahi, ben bundan daha ileri olan konularda, gecenin veya gündüzün herhangi bir saatinde kendisine gökten haber geldiğini bana haber verdiğinde O'nu doğruluyorum! [25]

BİZE TARİF EDEBİLİR MİSİN?

Mirac olayından sonra, müşriklerden daha önce Kudüs'ü gezmiş ve Mescid-i Aksa'yı görmüş olanlar, Peygamberimiz'e geldiler ve:

– Sen Mescid-i Aksa'yı bize tarif edebilir misin, diye sordular.

Peygamberimiz:

– Oraya gittim, buyurdu ve orayı tarif etmeye başladı.

Bunun üzerine müşrikler:

– Vallahi, doğru tarif ettin, dediler.

Peygamberimiz, bu hususu şöyle anlatır:

– Yüce Allah, benimle Mescid-i Aksa arasındaki uzaklığı kaldırdı da, ne sordularsa, ona bakarak, sorularını birer birer cevapladım!

Bana:

– Mescid-i Aksa'nın kaç kapısı var, diye sordular.

Mescid-i Aksa gözümün önüne dikilince, ona bakıp kapılarını sayarak, onlara bildirdim.

Bu sefer yüzlerce kilometre uzaklıkta olan ve Mescid-i Aksa'ya giderken yol üzerinde kesinlikle rastlanması gereken kervanları hakkında:

– Ey Muhammed! Sen bize kervanımızdan haber ver! O bizim için Beytü'l-Makdis'ten daha önemlidir. Sen onlardan bir şeye rastladın mı, dediler.

İçlerinden birisi de:

– Ya Muhammed! Sen şu, şu yerdeki develerimize rastladın mı, diye sordu.

Ben de:

– Evet! Vallahi, rastladım. Onlar bir deve kaybetmişler ve onu aramaya gitmişlerdi. Konak yerlerinde de onlardan hiç kimse yoktu. Susamıştım. Onların içinde su bulunan bir kapları vardı. Onun üzerine bir şey örtmüşlerdi. Örtüsünü açtım ve içindeki suyu içtim. Sonra, üzerini, yine eskisi gibi kapadım. Onların kafilesi, şimdi Beyza'dan, Ten'im yokuşundan iniyordur. Kafilenin önünde boz, siyah renkli erkek bir deve, devenin üzerinde de birisi si-

yah, birisi de alaca iki çuval vardır, deyince, Velid isimli müşrik küstahlıkla:

– Sihirbaz, dedi.

Ben sözlerime devamla:

– Yanınıza geldikleri zaman, onlara sorun: "Kaplarındaki suyu içilmemiş bulmuşlar mıdır?" dedim.

Müşrikler:

– Lât ve Uzzâ'ya and olsun ki, bu bir kanıttır, dediler.

Devam ettim:

– Şu, şu vadide filân oğullarının kafilesine de rastladım. Onları bir hayvanın gizli sesi ürkütmüş; bir develeri kaçmıştı. Ben kaçan develerinin yerini onlara gösterdim, dedim.

Bunun üzerine Mekke müşrikleri, Ten'im yokuşuna doğru hızla gittiler. Verdiğim haberleri yalana çıkarmak umudu ile kervanı gözlemeye başladılar. Kervan görününce:

– İşte kervan geliyor! Boz deveyi de en öne sürmüşler, dediler. Deve tıpkı kendilerine tarif edildiği gibiydi.

Sonra kafileye su kabını sordular. Onlar da, onu su dolu olarak bıraktıklarını, üzerini örttüklerini, fakat sonradan örtüsünü açtıkları zaman içinde su bulamadıklarını haber verdiler.

Bunun üzerine Mekke müşrikleri, diğer kafilelere de soracaklarını sordular. Onlar da:

– Doğrudur! Vallahi, kendisinin anmış olduğu vadide ürkütüldük ve bir devemiz de kaçtı. Bir adamın sesini işittik ki, o bizi devemize çağırıyordu! Deveyi onun çağırdığı yerde bulduk ve tuttuk, dediler.

Mekke müşriklerinin, kervanlarındaki develerinin ve hatta çobanlarının sayısına varıncaya kadar, sormadıkları ve Allah Resûlünden doğru cevaplarını almadıkları hiç bir şey kalmamıştı. [26]

Şaban Ayı ve Oruç

RAMAZANA HÜRMET İÇİN

Bir gün sahabeden birisi Efendimize şöyle sordu:

– Ramazandan sonra hangi oruç daha faziletlidir?

Allah Resûlü şu cevabı verdi:

– Ramazana hürmet için Şaban!

Sahabi tekrar sordu:

– Hangi sadaka efdaldir?

Peygamberimiz:

– Ramazanda verilen, cevabını verdi. [27]

SEBEBİ NEDİR?

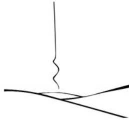
Hazreti Aişe validemiz şöyle demişti:

– Ben, Resûlûllahın Ramazan dışında bir ayda tam olarak oruç tuttuğunu görmedim. Herhangi bir ayda, Şaban ayında tuttuğundan daha fazla oruç tuttuğunu da görmedim.

Bu durum Hz. Üsâme'nin dikkatini de çekmiş ve:

– Ey Allah'ın Resûlü! Şaban ayında tuttuğun kadar başka aylarda oruç tuttuğunu göremiyorum, demişti. Bunun üzerine Efendimiz şöyle buyurmuşlardı:

– Bu, Receple Ramazan arasında insanların gaflet ettikleri bir aydır. Hâlbuki o, amellerin Rabbimize yükseltildiği bir aydır. Ben, oruçlu olduğum hâlde amelimin yükseltilmesini istiyorum. [28]

GÜNDÜZÜNÜ ORUÇLA GECESİNİ NAMAZLA

Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Şaban ayının yarısı yani Beraat Gecesi gelince; gecesini namazla, gündüzünü oruçla geçiriniz. Şüphesiz ki Allah, o gece güneşin batmasıyla dünya göğüne iner ve şöyle der: "Benden af dileyen yok mu? Onu affedeyim! Rızık isteyen yok mu? Rızık vereyim! Şifa dileyen yok mu? Şifa vereyim!" [29]

ŞÜKREDEN BİR KUL

Peygamber Efendimiz, Şaban ayının on beşinci gecesi olduğunda yani bir Beraat Gecesi eşi Hazreti Aişe'nin odasındaydı. Yatağında biraz uzanmış sonra da sessizce kalkmıştı. Hazreti Aişe, biraz sonra Efendimizin yataktan ayrıldığını hissedince, ışığı yakmadan odanın içini yoklamaya başladı. O sırada eli O'nun ayağına dokununca, Efendimizin secde halinde olduğunu anladı.

Peygamberimiz secdeden başını kaldırmıyor ve dua ediyordu. Hazreti Aişe duasında ne dediğini dinlemeye başladı. Duadan sonra Efendimiz tekrar ibadete başladı. Bu hâli sabaha kadar devam etti. Hazreti Aişe validemiz, Efendimizin ibadet etmek-

ten ayaklarının yorulmuş olduğunu düşünerek, onları ovaladı ve şöyle dedi:

– Ey Allah'ın Elçisi! Babam ve annem senin uğrunda feda olsun. Yüce Allah senin gelmiş geçmiş günahlarını bağışladığı hâlde neden böyle sabahlara kadar uykusuz kalıyorsun, ibadetle meşgul oluyorsun?

– Ey Aişe, ben Allah'a şükreden bir kul olmayayım mı? Sen, bu gecede ne olduğunu bilir misin?

– Bu gecede ne vardır, diğer gecelerden üstünlüğü nedir?

– Bu sene içinde doğacak her çocuk bu gece deftere geçirilir. Bu sene içinde öleceklerin isimleri bu gece özel deftere geçirilir. Herkesin rızkı taksim edilir. Bu gece herkesin, yaptığı işler ve ibadetleri Allah'ın huzuruna çıkarılır.

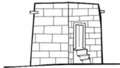
– Ey Allah'ın Resûlü, herkes ancak Yüce Allah'ın rahmeti ile cennete girer değil mi?

– Evet, herkes ancak Yüce Allah'ın rahmeti ile cennete girer.

– Siz de mi?

– Ben de Yüce Allah'ın rahmeti olmadan cennete giremem, ancak kendi tarafından beni rahmetine daldırması ile girerim. [30]

Ramazan Ayı ve Oruç

FARZ OLDU

Peygamberimizin Medine'ye hicretinin on sekizinci ayının başlarında, kıble Kâbe tarafına çevrilmişti. Bundan sonra da oruç farz kılındı ve Allah, orucun müminlere farz olduğunu Bakara sûresinin 183. ve 184. âyetleriyle bildirdi:

"Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz. Sayılı günlerde olmak üzere (oruç size farz kılındı). Sizden her kim hasta yahut yolcu olursa (tutamadığı günler kadar) diğer günlerde kaza eder. (İhtiyarlık veya şifa umudu kalmamış hastalık gibi devamlı mazereti olup da) oruç tutmaya güçleri yetmeyenlere bir fakir doyumu ka-

dar fidye gerekir. Bununla beraber kim gönüllü olarak hayır yaparsa, bu kendisi için daha iyidir. Eğer bilirseniz (güçlüğüne rağmen) oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır." [31]

KUTLU AY

Gönüller Sultanı Peygamber Efendimiz, orucun farz kılınışından sonra Ramazan ayından bir gün önce Müslümanlara şöyle bir konuşma yapmıştı:

– Ey insanlar! Yüce ve kutlu bir ayın gölgesi üzerinize düştü. O ayda bir gece vardır ki bin aydan daha hayırlıdır. Allah, o ayda oruç tutmayı farz kıldı. Geceleyin ibadet yapmayı, (teravih kılmayı) nafile ibadet yaptı.

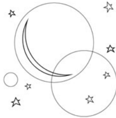
O ayda bir iyilik işleyen kimse, diğer aylarda bir farz işlemiş gibi olur. O ayda bir farz işleyen ise diğer aylarda yetmiş farz işleyen gibidir. O, sabır ayıdır, sabrın karşılığı ise cennettir.

O, yardımlaşma ayıdır. O ayda müminin rızkı bollaştırılır. O ayda kim bir oruçluyu iftar ettirirse bu, günahlarının bağışlanmasına ve cehennemden kurtulmasına vesile olur. Aynı zamanda ona oruçlunun sevabı kadar sevap verilir. Oruçlunun sevabından da bir şey eksilmez, dedi. Bunun üzerine bazıları:

– Ey Allah'ın Elçisi! Hepimiz oruçluyu iftar ettirecek bir şey bulamıyoruz, deyince Efendimiz şöyle dedi:

– Allah bu sevabı (ikramda bulunamayacak kadar yoksul olanlar için) oruçluyu kuru bir hurma ile veya bir yudum su ile iftar ettirene de verir.

O öyle bir aydır ki başlangıcı rahmet, ortası bağışlanma ve sonu da cehennem ateşinden kurtuluştur. O ayda köle ve hizmetçilerinin yükünü hafifleten kimseyi Allah bağışlar ve cehennem ateşinden kurtarır. [32]

HİLÂLİ GÖRDÜK

Bir Bedevî Ramazanın başlangıç günlerinde Resûlûllah'a gelerek:

– Ben hilâli gördüm, dedi. Efendimiz de ona:

– Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet eder misin, dedi. Adam:

– Evet, deyince Efendimiz:

– Ey Bilâl, dedi, halka yarın oruç tutmalarını ilân et!

Sonra Ramazanda bir gün Resûlûllah buyurdu ki:

– Geçerli oruç, hep beraber tuttuğunuz gündekidir. Geçerli iftar, hep beraber ettiğiniz gündekidir. Geçerli kurban hep beraber kurban kestiğiniz gündekidir.

AY GÖRÜNMEZ OLDU

Bir Ramazan ayı başlangıcı, içlerinde Hazreti Ömer'in de bulunduğu bir grup bir dağın tepesine çıkmıştı. Hilâli görmek istiyorlardı. Gökyüzüne dikkatlice bakmaya başladılar. İçlerinden biri heyecanla:

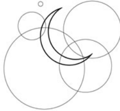
– Ey Ömer, işte hilâl, şuracıkta, dedi. Hazreti Ömer bunun üzerine gökyüzüne daha dikkatli baktı, fakat bir şey göremedi. Hilâli gördüğünü söyleyen adama:

– Sen hayal görüyor olmalısın. Yoksa ben gökyüzünü senden daha iyi görürüm. Ben tertemiz yeni ayı göremiyorum. Ellerini ıslatarak yüzünü sıvazla ondan sonra gökyüzüne bir daha bak, dedi.

Adam, elini ıslattı, yüzüne sürdü ancak bu sefer ayı göremedi:

– Ey Müminlerin Emiri, dedi. Şimdi ay görünmez oldu. Hz. Ömer:

– Evet, dedi. Biraz önce kaşının bir kılı kıvrılmış, gözünün önüne gelmişti. İşte o kıl sana bir kuruntu oku attı. [34]

İLK GECE

Abdullah İbn-i Mesûd'un anlattığına göre bir gün Peygamberimiz şöyle buyurdu:

– Ramazan ayının ilk gecesi olunca cennetin bütün kapıları açılır ve bütün ay boyunca tek bir kapı kapanmaz. Cehennemin bütün kapıları kapanır ve bütün ay boyunca tek bir kapısı açılmaz. Cinlerin azgınları bağlanır. Gökyüzünden bir görevli her gece gündüze kadar şöyle seslenir: "Ey hayır işleyen, devam et ve müjdeni al; ey kötülük dileyen vazgeç ve uyan." [35]

ORUÇ TUTAN BEBEK

Abdülkadir Geylânî'nin babası rüyasında Peygamber Efendimizi görmüştü. Efendimiz ona: "Ey Ebû Salih! Allah Teâlâ bu gece sana olgun ve derecesi yüksek bir erkek evlâdı ihsan etti. O benim oğlum ve sevdiğimdir." buyurdu.

Abdülkadir, doğunca onda başka çocuklarda görülmeyen olağanüstü haller meydana gelmeye başlamıştı. Bunlardan birisi de Ramazan ayında olmuştu. Abdülkadir, sahur vakti sütünü emdikten sonra, gün boyunca hiç süt emmiyor, ancak iftarla birlikte süt emiyordu.

O yıl Ramazan ayının sonunda havalar bulutlu geçmişti. Bunun için gökyüzünde hilâl görüleme-

miş ve Ramazanın bitip bitmediği anlaşılamamıştı. Bunun üzerine komşular annesine Abdülkadir'in durumunu sordular. Süt emmediğini öğrenince de oruca devam ettiler. [36]

SAHUR YEMEĞİ

Bir gün Zeyd dostlarına bir sahur hatırasını anlatıyordu. Bir Ramazan gecesi Resûlûllahla sahur yemeği yediğini, sonra da birlikte namaza kalktıklarını söyleyince oradakiler:

– Yemekle namaz arasında ne kadar zaman geçti, diye sordular. Zeyd şu cevabı verdi:

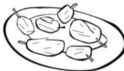
– Elli âyet okuyacak kadar! [37]

SAHURDA BEREKET VARDIR

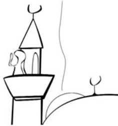
Allah Resûlü buyurdu ki:

– Bizim orucumuzla ehli kitabın orucunu ayıran fark, sahur yemeğidir. Sahur yapınız, zira sahurda bolluk-bereket vardır.

NAMAZI KILDIKTAN SONRA

Peygamber Efendimiz, oruçlu iken iftar olduğunda birkaç taze hurma ile orucunu açardı. Eğer taze hurma yoksa orucunu kuru hurma ile açardı. Eğer kuru hurma da bulamazsa birkaç yudum su içerdi. Yemeğini, akşam namazını kıldıktan sonra yerdi. [39]

O DA ÖYLE YAPARDI

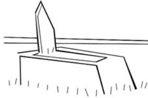
Bir gün Mesruk, Hazreti Aişe'ye:

– Sahabeden iki kişi var. İkisi de iyilikten geri kalmıyorlar. Ancak bunlardan biri akşam namazını kılmakta ve oruç açmakta acele ediyor, diğeri ise hem akşam namazını hem de iftarı geciktiriyor, dedi. Hazreti Aişe:

– Akşam namazını kılmakta ve oruç açmakta acele eden kimdir, diye sordu. Mesruk:

– Abdullah'tır, cevabını verdi. Bunun üzerine Hazreti Aişe:

– Allah Resûlü de öyle yapardı, dedi. [40]

HUZURA ORUÇLU VARIRIM

Ramazan ayının ilk günlerindeydi. Bir gece Nasûhî Efendi evinin bahçesinde dolaşıyordu. Onu gören hanımı yanına varıp:

– Muhterem efendim! Gecenin bu vaktinde bahçede niçin gezinip durursunuz, diye sordu. O da:

– Allah bilir, ama bu bayramı burada geçireceğiz. Şimdiden kendime yer hazırlıyorum, dedi. Aldığı cevaba üzülen hanımı:

– Niçin böyle söyleyip yüreğimizi yakıyorsunuz deyince Nasûhî Hazretleri:

– Allah'ın takdiri böyledir, cevabını verdi.

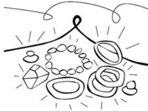
Aradan günler geçmişti. Nasûhî Hazretlerinin

yetiştirdiği kıymetli kişilerden Ahmed Efendi, vefat edeceği gün hocasını ziyarete geldi. Hocasının hastalığının iyice artmış olduğunu gören Ahmed Efendi ona:

– Efendim biraz az oruç tutup ilâç kullanırsanız rahatsızlığınız iyileşebilir, deyince, Nasûhî Hazretleri:

– Oğlum! Rabbimizin yardımıyla otuz senedir farzları değil nafileleri bile eksik yapmadım. İnşallah bugün, Allah'ın huzuruna oruçlu varırım, dedi.

Akşam ezanı okununca Nasûhî Hazretlerinin hizmetinde bulunan İbrahim, yan odaya geçip iftar etmeye başladı. Nasûhî Efendi ise En'âm sûresini okuyordu. "Düşünen ve hakkı kabul edenlere, Rabbleri katında cennet vardır." (En'âm sûresi,127. âyet) âyetinde durdu. Sonra İbrahim "Hû!" diye bir ses duydu. Hemen ayağa kalktı. İbrahim, odanın kapısından içeri girerken Nasûhî Hazretleri tekrar "Hû!" diye Allah'ın ismini anarak ruhunu teslim etti. [41]

BEŞ GÜZELLİK

Bir gün Resûl-i Ekrem Efendimiz sahabilere konuşma yapıyordu. Onlara şöyle dedi:

– Ramazan ayında ümmetime hiçbir peygamberin ümmetine verilmeyen beş nitelik verilmiştir. Ramazanın ilk gecesi olduğunda Allah Teâlâ onlara (özel bir tarzda) bakar ve Allah kime bakarsa ona asla azab etmez. Oruçlu oldukları hâlde susadıklarında, onların ağızlarının kokuları Allah katında misk kokusundan daha güzeldir. Gece gündüz melekler onlar için istiğfar eder. Allah cennet ehline, "Kullarım için süslenin ve hazırlanın. Kullarım yakında dünya yorgunluğundan kurtulup benim evim ve kerametimde istirahat edecekler". diye ses-

lenir. Ve Ramazanın son gecesi olduğunda Allah onların hepsini bağışlar.

Topluluktan bir kimse:

– O gece, Kadir Gecesi mi, diye sordu. Efendimiz:

– Hayır, işçilerin işlerini bitirdiklerinde ücretlerinin ödendiğini bilmiyor musun, buyurdu. [42]

ALLAH YOLUNDA BİN AY

Şem'ûn adında biri vardı. İsa Aleyhisselâma indirilen, henüz bozulmamış İncil'e uygun bir hayat sürerdi. İçinde yaşadığı toplum ise putlara tapardı. Şem'ûn, Yüce Allah'ı inkâr eden ve putlara tapan insanlarla savaşıp, onları imana çağırırdı. Çok güçlü ve cesur bir zat olan Şem'ûn'u düşmanları türlü hilelerle şehit etmek istediler. Ancak hangi bağla bağladılarsa, Şem'ûn o bağı kırıp kurtuldu.

Bir gün yaşadığı şehrin hükümdarı onu yakalatıp, köşkünün önünde asılmasını emretti. Bunun üzerine Şem'ûn, Yüce Allah'a:

– Ey Rabbim! Dünyada yaşamayı, kâfirlerle Senin yolunda savaşmak için isterim. Eğer bu iste-

ğim kalpten ve samimiyse beni kurtar, diyerek dua etti. O anda bir melek gelip bağı çözdü.

Şem'ûn kurtulunca, kendisine eziyet eden hükümdarı ve adamlarını cezalandırdı ve insanları doğru yola davete devam etti. Ona inanmayanlarla da tek başına savaştı. Savaşırken susadığı zaman Yüce Allah onun için taştan gayet lezzetli bir su akıtırdı. O içip kanıncaya kadar bu su akardı. Kendisine büyük bir güç ve kuvvet verilmişti. Düşmanları onu çeşitli hilelerle şehit etmek için çalıştılarsa da başarılı olamadılar.

İşte bir gün Peygamber Efendimiz, Şem'ûn'u kastederek arkadaşlarına şöyle demişti:

– İsrailoğullarından biri silâhını kuşanarak Allah yolunda bin ay (seksen yıldan fazla) savaştı.

Herkes:

– Bin ay bir kişi savaşabilir mi, diye hayret etti ve içlerinden birisi:

– Ey Allah'ın Elçisi! Bizlerin bu kadar sevaba kavuşacak ömrü yok. Biz bu iyiliğe nasıl kavuşabiliriz, dedi. O anda vahiy meleği Cebrail gelip:

– Ey Muhammed! Yüce Allah sana bundan daha hayırlısını indirdi, dedi ve Kadir sûresini okudu:

– Rahman ve Rahîm (olan) Allah'ın adıyla. Biz onu (Kur'ân'ı) Kadir Gecesinde indirdik. Kadir Gecesinin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir Gecesi, bin aydan hayırlıdır. O gecede, Rabblerinin izniyle

melekler ve Ruh(Cebrail), her iş için iner dururlar. O gece, esenlik doludur. Ta fecrin doğuşuna kadar. (Kadir sûresi, 1-5. âyetler) [43]

Oruç
Melek ve Şeytan

RAHMET DUASI

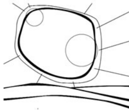
Umâre, nafile oruç tutuyordu. Allah Resûlü gelince ona yemek ikram etti. Peygamberimiz ona:

– Sen de ye, deyince Umâre:

– Ben oruç tutuyorum, dedi. O zaman Resûlûllah şöyle buyurdu:

– Oruçlu kimse, başkasına ikramda bulunur ve yemeğinden başkaları yerse, onlar yedikleri müddetçe melekler oruçluya rahmet duasında bulunurlar.

Bir başka rivayette de şöyle denmiştir: "Oruçlunun yanında oruçsuzlar yemek yiyecek olursa, melekler oruçluya rahmet okurlar." [44]

ŞEYTANDAN ALLAH'A SIĞINIRIM

Bir Ramazan günü Abdülkadir Geylâni Hazretleri ve dostları bir çölden geçiyorlardı. Hava oldukça sıcaktı. Oruç tuttukları için susuzluk ve açlık onları hâlsiz bırakmıştı. Buna rağmen, yollarına devam ediyorlardı. Bu sırada karşılarında parlak bir ışık belirdi ve şöyle seslendi:

– Ben, sizin yüce Rabbinizim, Ramazanda yemek ve içmek size haramdır. Ama şimdi size bunları helâl kıldım. Yiyiniz ve içiniz.

Bu ilginç durum karşısında heyecana kapılan bazıları, hemen su kaplarına ve yiyeceğe el attılar.

Tam bu sırada Abdülkadir Geylânî dostlarını şöyle uyardı:

– Sakın oruçlarınızı açmayınız!

Sonra sesin geldiği tarafa doğru dönüp:

– Eûzü billahi mine'ş-şeytâni'r-racîm. Eûzü billahi min şerri zâlike. (Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım. Bu görünen şeyin zararından da Allah'a sığınırım.) der demez nur gibi görünen şey birden kapkara kesildi!

Şeytan kendisini süslü göstererek onları aldatmaya yeltenmiş, ama oyunu çabucak ortaya çıkmıştı.[45]

Seferde Oruç

SİZİN İÇİN ZİNDELİKTİR

Peygamberimiz, hicretin 8. yılı Ramazan ayında Müslümanlardan 10.000 kişilik askerî bir topluluğun başında, Medine'den Mekke'ye doğru ilerliyordu. Allah Resûlü de askerler de oruçlu idiler. Efendimiz, askerlerine:

– Orucunu tutmak isteyen, tutsun. Orucunu açmak isteyen de açsın, buyurdu. Ancak Resûlûllah orucunu bozmayınca Müslümanlar da bozmadılar.

Peygamberimiz, Arc'a geldiği zaman, çok susamıştı. Başına su döktü ve yüzünü yıkadı.

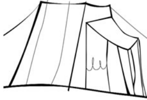
Müslümanlar, yaya ve binitli olarak Gamîm'e ulaştılar. Bazıları Efendimize:

– Ya Resûlâllah! Oruç tutmak askerlere çok ağır gelmeye başladı. Herkes senin ne yapacağına bakıyor, dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz ikindi namazından sonra Kudeyd'e gelince, hayvan üzerinde iken bir bardak su getirtti. Bardağı herkesin göreceği şekilde kaldırıp onu içerek orucunu açtı. Müslümanların da oruçlarını açmalarını emretti.

Müslümanlardan bazısının orucunu açtığı, bazısının ise oruçlarını açmayıp tutmaya devam ettikleri haber verilince, Efendimiz:

– Onlar emre karşı gelenlerdir! Onlar emre karşı gelenlerdir! Siz, sabahleyin düşmanlarınızla karşılaşacaksınız! Orucu açmak sizin için zindeliktir, buyurdu. [46]

ORUÇSUZLAR KAZANDI

Allah Resûlünün de bulunduğu bir seferde sahabilerin bir kısmı oruç tutuyor, bir kısmı da tutmuyordu. Hava çok sıcaktı. Bir yerde konakladılar. Yedek elbisesi olanlar gölgelenebiliyordu. Bazıları ise güneşe karşı eliyle korunuyordu. Derken oruçlular yığılıp kaldılar, oruçsuzlar da kalkıp çadırları kurdular, hayvanları suladılar. Bunun üzerine, Efendimiz şöyle buyurdu:

– Bugün sevabı oruçsuzlar kazandı! [47]

NESİ VAR?

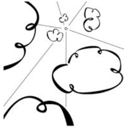
Bir seferde Resûlûllah etrafına insanların toplandığı bir adam gördü. Herkes adama gölge yapıyordu. Bu gördüğü üzerine Efendimiz:

– Nesi var, diye sordu.

– Oruçlu biri, ey Allah'ın Peygamberi, dediler. Peygamber Efendimiz:

– Seferde oruç, Allah'ı memnun edecek dindarlık değildir, buyurdular. [48]

Oruç ve Dua

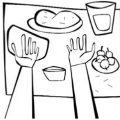

ÜÇ KİMSE VARDIR

Üç kimse vardır ki duaları geri çevrilmez: "İftar zamanına kadar oruçlunun duası, âdil devlet başkanının duası, zulme ve haksızlığa uğrayan kimsenin duası."

Allah bu duaları bulutların üzerine çıkarır. Onlara gök kapıları açılır ve Allah Teâlâ buyurur ki:

– İzzetim hakkı için, hikmet gereği biraz gecikse bile, mutlaka sana yardım edeceğim! [49]

İFTAR VAKTİ

Bir gün Efendimiz buyurdu ki:

– Oruçlunun iftar vakti yaptığı dua reddolunmaz.

Peygamberimiz iftar sırasında şu duaları yapardı: "Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttum. Senin rızkınla orucumu açtım. Sana güvendim. Sana inandım. Ramazan ayının yarınki orucuna niyet ettim. Artık benim geçmiş ve gelecek günahlarımı bağışla.

Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttum. Senin rızkınla orucumu açtım. Ey, bağışlaması bol olan (Rabbim)! Beni, anamı, babamı ve bütün müminleri, hesap gününde bağışla. Amin." [50]

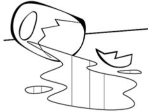

KİM NE DİLERSE

Ramazanın her gecesi bir melek şöyle seslenir:

– Ey iyiliği yapanlar! Dikkat edin ve ileri gelin. Ey kötülüğü isteyenler! "Artık yeter!" deyip, gözünüzü açın! Daha sonra melek şöyle seslenir:

– Bağışlanmak isteyen biri varsa o bağışlanacak. Tevbe eden biri varsa, onun tevbesi kabul edilecek. Dua eden biri varsa, onun duası kabul edilecek. Kim Allah'tan ne dilerse onun dileği kabul edilecek. [51]

ORUÇLA İMTİHAN

Hazreti Rabia, oruca önem verir ve sık sık nafile oruç tutardı. Bir defasında günlerce iftar edecek bir şey bulamadı. O gün sekizinci gecesiydi. Açlığı iyice şiddetlenmişti. Nefsine eziyet ettiğini düşünürken birisi kapıyı çaldı. Komşusu bir tabak yemek getirmişti. Onu alıp, yere koydu. Etraf çok karanlıktı. Mum aramaya gitti. Işığı yakıp gelince bir de ne görsün. Eve giren bir kedi yemeğini dökmüş. Yapacak bir şey yoktu. İftarını su ile açmak için mutfağa bardak getirmeye gitti. Fakat bu sırada da mum söndü. Bardağı alıp tam su içecekken bardak da düşüp kırıldı.

O da:

– Ya Rabbi! Bu zavallı kulunu deniyorsun, fakat âcizliğimden sabredemiyorum, diyerek bir ah çekti.

Bu sırada bir ses duyuldu:

– Ey Rabia, istersen dünya nimetlerini üstüne saçayım. İstersen, üzerindeki dertleri kaldırayım. Fakat bu dertler ile dünya nimetleri bir arada bulunmaz.

Bu sözü işitince Hazreti Rabia:

– Ya Rabbi! Beni kendinle meşgul eyle ve Senden alıkoyacak işlere bulaştırma, diye dua etti. [52]

Ramazan Bayramı

BU İKİ GÜN NEDİR?

Resûlûllah Medine'ye geldiğinde Medinelilerin eğlenip neşelendiği iki bayramları vardı. Efendimiz onlara:

– Bu iki gün nedir, diye sordu. Medineliler:

– Biz İslâmiyet'ten önce bu günlerde eğlenirdik, dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz:

– Allah, bu iki bayramınız yerine, size daha hayırlısını, Kurban Bayramı ile Ramazan Bayramını hediye etti buyurdu. [53]

BAYRAM GÜNÜ

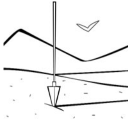
Ramazan ayının ilk gecesi olduğunda Allah Teâlâ yarattıklarına bakar. Ki Allah bir kuluna (özel bir şekilde) baktığı zaman ona asla azap etmez. Cenâb-ı Hak, (Ramazan boyunca) her gün bir milyon insanı cehennem azabından bağışlar. Ramazanın yirmi dokuzuncu gecesi olduğunda o gece bir ay boyunca bağışladığı sayı kadar daha bağışlar. Bayram gecesi olunca melekler heyecandan titrerler ve Allah, hiçbir tarif edenin tarif edemeyeceği şekilde nuru ile tecelli eder. (İnsanlar) ertesi gün bayram yaparlarken melekler şöyle derler:

– Ey melekler topluluğu! Görevini tam yaptığında işçinin mükâfatı nedir? (Bunu duyan diğer)

melekler:

– Ücreti tam olarak ödenir, derler. Allah Teâlâ da şöyle buyurur:

– Sizi şahit tutuyorum ki onları bağışladım. [54]

BAYRAMDA ALLAH RESULÜ

Kâinatın Efendisi Sevgili Peygamberimiz, Ramazan Bayramında bir şey yemeden namaza çıkmazdı. Kurban Bayramında ise namazı kılmadıkça oruç tutuyormuş gibi bir şey yemezdi. Namazı kıldırıp eve dönünce de, kurbanın etinden yerdi.

Allah Resûlü (sallallahü aleyhi vesellem) Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramı günlerinde açık, geniş ve düz bir meydan olan ve "Musalla" diye isimlendirilen yere gelirdi. Namaz kılınacak yere gidilirken, Peygamberimizin önünde Hazreti Bilâl tarafından bir mızrak taşınır ve namaz kıldıracağı yerde karşısına dikilirdi. Efendimiz, mızrak önünde olduğu hâlde bayram namazını kıldırırdı.

Sonra, herkes yerlerinde otururken ayağa kalkar, Müslümanlara öğütlerde bulunurdu.

Musalladan dönüşte de Efendimiz geldiği yolu kullanmaz başka bir yolu kullanırdı. [55]

Oruç Türleri

ORUÇLU OLDUĞUM HÂLDE

Allah Resûlü, pazartesi ve perşembe günleri oruç tutardı. Kendisine:

– Ey Allah'ın Resûlü! Siz pazartesi ve perşembeleri oruç tutuyorsunuz (bunun hikmeti nedir?), diye sorulmuştu. Nebiler Nebisi şu açıklamada bulundu:

– Pazartesi günü, benim doğduğum ve peygamber olduğum (veya bana vahiy geldiği) gündür. Ameller Yüce Allah'a pazartesi ve perşembe günleri sunulur. Ben, amelimin oruçlu olduğum hâlde arz edilmesini severim. Allah Teâla pazartesi ve perşembe günleri birbirlerine küsenler hariç bütün

Müslümanları bağışlar ve (amelleri arz eden meleğe): "Küs olan bu iki kişi barışıncaya kadar onları bırak." diye emreder. [56]

DOLUNAY GÜNLERİ

Peygamberimiz, ayın doğup etrafı iyice aydınlattığı, kamerî ayın 13, 14 ve 15. günlerinde oruç tutmayı, ne şehirde ne de yolculuğa çıktığında bırakırdı. Bu günlerde Ay, dolunay hâlindedir. Dolunay sırasında Dünya, Ay ve Güneş aynı doğru üzerinde olduklarından, Ay'ın insan üzerindeki çekim kuvveti artar ve vücuttaki su miktarı yüzde 60'ı aşar. Bunun yol açtığı bedenî ve ruhî değişmeler ise insanda suç işleme eğilimini artırır. Bu zaman diliminde insanı günahlardan koruyan en iyi ibadet oruçtur. [57]

ALLAH'A SEVİMLİ GELEN İBADET

Peygamberimiz, Zilhicce ayının on gününde yani Kurban Bayramından önceki on gün oruç tutardı. Buyurdular ki:

– Günlerden hiçbir gün yoktur ki Zilhiccenin on gününde yapılan ibadet kadar Allah'a sevimli olsun! Allah'ın, arefe günü yani Kurban Bayramından bir gün önce tutulan orucu o günden önceki yıl ile o günden sonraki yılın günahlarına kefaret kılacağını umarım! [58]

BÜTÜN YIL ORUÇ

Bir gün Allah Resûlü şöyle buyurmuştu:

– Ramazan orucunu tutan ve buna Şevval ayında altı gün daha ekleyen kişi, bütün seneyi oruçlu geçirmiş gibi olur. [39]

AŞURE ORUCU

Peygamberimiz Medine'ye hicret edince, Yahudilerin Aşure günü oruç tuttuklarını gördü:

– Nedir bu, diye sordu. Onlar:

– Bu büyük, hayırlı bir gündür. Bugün, Allah'ın Musa'yı ve İsrailoğullarını düşmanlarından kurtardığı, Firavun'u ve adamlarını suda boğduğu, Musa'nın da buna şükür olarak oruç tutmuş olduğu bir gündür. İşte biz bunun için bugün oruç tutuyoruz, dediler.

Bunun üzerine, Efendimiz:

– Ben Musa'ya ve onun orucunu tutmaya, sizden daha yakın, daha lâyığım, buyurdu.

Aşure günü oruç tutmaya hem kendisi devam etti, hem de bunu Müslümanlara emretti.

Ancak Ramazan orucu farz kılınınca, Aşure günü oruç tutup tutmamakta Müslümanlar serbest bırakıldılar. Peygamberimiz Efendimiz:

– O (Aşure günü) Allah'ın günlerinden bir gündür. Aşure günü orucunu tutmak isteyen tutsun, bırakmak isteyen de bıraksın, buyurdu. [60]

BİRAZ DAHA ARTIRINIZ

Bir gün Bâhilî, Peygamberimize gelerek:

– Ey Allah'ın Resûlü! Beni tanıdınız mı, dedi. Bu soru üzerine Efendimiz:

– Sen kimsin, buyurdu. O da:

– Bir yıl önce sizi ziyarete gelen Bâhilî'yim, dedi. Efendimiz onun çok zayıflamış olduğunu görünce merak edip sordu:

– Seni böylesine değiştiren nedir? Daha önce gayet iyi görünüyordun! Bâhilî:

– Senden ayrıldığım günden beri bütün günlerimi oruçlu geçirdim, dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz:

– Kendine işkence etmişsin! Sabır ayı (Ramazan) bütünüyle, diğer aylardan da birer günü oruçlu geçir, buyurdu. Bâhilî:

– Bu sayıyı artırınız. Benim gücüm bundan fazlasına yeter, dedi. Efendimiz:

– O hâlde her aydan iki gün oruç tut, buyurdu. O:

– Daha artırınız, dedi. O zaman Efendimiz:

– Peki, her aydan üç gün, buyurdu. Bâhilî:

– Biraz daha artırınız, deyince Peygamber Efendimiz üç parmağını birleştirip bırakarak şöyle buyurdu:

– Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem aylarında üç gün oruç tut, bırak; üç gün oruç tut, bırak; üç gün oruç tut, bırak! [61]

ÖMÜR BOYU ORUÇ

Bir gün Peygamberimizin ashabından bir grup, cehennem azabından korunmak için almaları gereken tedbirleri konuştular ve gündüzleri hep oruç tutmak, geceleri namaz kılmak, yatakta yatmamak, et yememek, aile hayatı yaşamamak hususlarında fikir birliğine vardılar.

Sonra karar alan bu grup, Hazreti Peygamberin evine gelerek kendisinin ibadetlerini sordular. Efendimizle konuştuktan sonra da oradan ayrıldılar. Ve kendi aralarında konuşmaya devam ettiler:

– Resûlûllah kim, biz kimiz? Allah onun geçmiş ve gelecek bütün günahlarını affetmiştir. Bu sebeple ona az ibadet de yeter, dediler.

İçlerinden biri:

– Ben artık hayatım boyunca her gece namaz kılacağım, dedi. Diğeri de:

– Ben de hayatım boyunca hep oruç tutacağım, bunu hiç bir gün terk etmeyeceğim, dedi. Sonradan onların böyle konuştuklarından haberdar olan Allah Resûlü onları bularak:

– Sizler böyle böyle söylemişsiniz. Hâlbuki Allah'a yemin olsun ki Allah'ı en çok tanıyanınız, Allah'tan en çok korkanınız ve yasaklarından en ziyade kaçanınız benim. Fakat buna rağmen, bazen oruç tutar, bazen yerim. Namaz kılarım, uyurum da. Benim sünnetim budur, kim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir, buyurdu.

Bunun üzerine sahabiler bu şekilde hayat yaşamaktan vazgeçtiler. [62]

EN ÜSTÜN ORUÇ

Bir gün oruç tutup bir gün tutmamak demek olan "savm-ı visâl", Hazreti Dâvûd'dan bu ümmete kalan bir ibadet hatırasıdır. Bunun için bu orucun adına "Dâvûd orucu" da denir.

Ebû Muhammed'in şöyle dediği rivayet edilmiştir:

– Vallahi ömrüm boyunca gündüz oruç tutacağım, gece namaz kılacağım, diye yemin ettiğimi Nebiye bildirmişlerdi. Resûlûllah bana:

– Böyle söyleyen sen misin, diye sordu.

Ben de:

– Evet, ben söyledim, anam babam sana feda

olsun ya Resûlâllah, dedim.

Bana:

– Senin buna gücün yetmez! Bazen oruç tut, bazen ye, bazen uyu, bazen (teheccüd) için kalk! Her aydan üç gün oruç tut! Bir iyiliğin karşılığı on mislidir. Bu, bütün seneyi oruçlu geçirmek gibidir, buyurdu.

Ben:

– Bundan daha fazlasına güç yetirebilirim, dedim.

– O hâlde bir gün oruç tut, iki gün iftar et, buyurdu.

– Bundan daha fazlasını yapabilirim, dedim.

– Öyleyse bir gün oruç tut, bir gün tutma! Bu, Dâvûd'un orucudur ve oruçların en üstünüdür, buyurdu.

– Bundan fazlasına da güç yetirebilirim, dedim.

– Bundan daha fazlası olmaz, buyurdu. [63]

SÖZLÜK

Allah indinde: Allah katında.

amel: Dinin emirleri doğrultusunda hareket etme, ibadet.

aşure: Hicri senenin ilk ayı Muharrem'in onuncu günü. Muharrem ayında pişirilip yakınlara dağıtılan karışık tatlı.

âyet: Kur'ân-ı Kerîm'i meydana getiren cümle veya cümle topluluklarından her biri.

azab: Günahlara karşı çekilecek ceza.

bedel: Bir şeyin yerini tutan şey, bir mal, hizmet veya hak karşılığı verilen mal, hizmet, para veya hak.

berat: Beri olma, kurtulma, bağışlanma.

Beyt'ül-Makdis: Mescid-i Aksa.

efdal: Çok faziletli, yüksek derecede.

fazilet: Kişiyi ahlâklı olmaya, iyi hareket etmeye yönelten manevî kuvvet, erdem.

fidye: Zor bir durumdan kurtulmak için verilen bedel, kurtulmalık.

gaflet: Gafil olma hâli, nefsin arzularına uyarak zamanı boşa geçirmek veya önemsiz şeylerle uğraşmak.

gaip: Göz önünde olmayan, görünmez âlem.

hikmet: Sebep, gizli sebep, kâinattaki ve yaratılışındaki ilahî gaye.

hürmet: Saygı gösterme, derin saygı, itibar.

ihsan etmek: Bağışlama, bağış olarak verme; iyilik etme, yardım etme.

izzet: Üstünlük, şeref, itibar, azamet, kuvvet.

kafile: Beraber yolculuk edenler topluluğu, kervan.

kefaret: Yanlışlıkla veya mecburiyet sonucu işlenen günahın bağışlatılması için verilen sadaka.

kuruntu: Zihinde kurulan asılsız kötü düşünce, evham.

merkep: Eşek.

misli: Miktarı, katı.

misk: Bir ceylân cinsinin göbeğinden elde edilen ağır ve güzel bir koku.

nefis(nefs): Benlik, insanlığın kötülüğe meyilli tarafı.

rahmet: İlahî şefkat, merhamet, bağışlama.

rivayet: Meydana gelen bir şeyi, bir haberi, sözü, bilgiyi nakletme.

sûre: Kur'ân-ı Kerîm'in 114 kısmından her biri.

sefer: Yolculuk, savaşa gidiş.

şehadet: Şahitlik, tanıklık.

teheccüd: Gece kılınan nafile namaz.

teravih: Ramazan ayında yatsı namazından sonra kılınan yirmi rekâtlık namaz.

tevbe: Günah ve kötü fiiller işlemekten vazgeçme, pişman olup bir daha yapmamaya söz verme.

vahiy: Allah'ın; peygamberlerine ilham, rüya ve Cebrail Aleyhisselâm aracılığıyla doğrudan ilahî bilgileri aktarması.

zahmet: Sıkıntı, eziyet, zorluk, yorgunluk.

zindelik: Canlılık, dinçlik, sağlamlık.